

Toetsen? Doe het zelf!

Strategie doelen stellen

Benodigheden per groepje papier en een pen.

Vlak voor een summatieve toets (toets waarin het werk beoordeeld wordt) laat je leerlingen zelf toetsvragen maken over de behandelde leerstof.

1. Maak groepjes van ongeveer vier leerlingen.
2. Laat elke groep toetsvragen formuleren op basis van de content uit het boek. De vragen moeten zo samengesteld zijn dat ze samen een oefentoets vormen die alle leerdoelen beslaat.
3. Laat de groepjes ter oefening de toets van een andere groep maken. Ze geven daarbij niet alleen antwoord op de toetsvragen, ze geven de makers ook feedback op de kwaliteit van de toets.

Tip Gebruik de beste vragen van de verschillende oefentoetsen in de werkelijke summatieve toets.

Spiekbrief

Strategie feedback

Benodigheden per leerling papier en een pen.

Bepaal met elkaar de kern van de leerstof.

1. Laat leerlingen als verwerking van de leerstof (thuis) een spiekbrief maken: een schematisch overzicht van de leerstof of van een aangeleerd proces met de te nemen stappen om dat proces goed te doorlopen.
2. Laat twee leerlingen hun spiekbrief aan de klas presenteren.
3. Voer een discussie met de klas over de leerstof aan de hand van de gepresenteerde spiekbrieven.

Tip Hang alle gemaakte spiekbrieven op en laat leerlingen erlangs lopen en een top 3 samenstellen. Kies daarna met de klas een gezamenlijke top 3 en bespreek waarom die spiekbrieven zo goed zijn.

5

MINUTENFORMATIEF

Mean multiplechoice

Strategie feedback in de groep

Benodigheden per groepje papier en een pen.

Daag elkaar uit door middel van lastige meerkeuzevragen over de leerstof.

1. Stel groepen samen van maximaal vier leerlingen. Iedere groep formuleert een meerkeuzevraag voor de andere leerlingen in de klas (in een digitale omgeving). Het moet een meerkeuzevraag zijn met minimaal vier antwoorden:
 - één antwoord is het juiste antwoord;
 - één antwoord is goed maar het niet het volledige antwoord op de vraag;
 - twee antwoorden zijn echt fout.
2. Verzamel de vragen van alle groepen (inclusief hun antwoordmodel).
3. Controleer de vragen en stel met de vragen een toets samen.
4. De leerlingen maken de toets individueel.
5. Binnen de oorspronkelijke groepen bespreken de leerlingen hun antwoorden.
6. Geef het goede antwoord per vraag.

Waar ging het eigenlijk over?

Strategie zelfregulatie

Benodigheden per tweetal een dobbelsteen.

Leerlingen reflecteren in tweetallen op hun eigen leerproces.

1. Noteer aan het einde van de les de volgende zes vragen op het bord (met nummer).
 1. Wat hebben we deze les gedaan?
 2. Waarom hebben we dat gedaan?
 3. Wat heb ik geleerd?
 4. Wat kan ik er mee?
 5. Welke vragen heb ik nog?
 6. Wat wil ik over deze les aan de leraar vertellen?
2. Deel per tweetal een dobbelsteen uit.
3. Laat de leerlingen om de beurt met de dobbelsteen gooien en de bijbehorende vraag aan de ander beantwoorden.
4. Laat enkele leerlingen hun interessantste antwoord aan de klas vertellen.

9

het leren

Structuurmodel

In het model van KUNSKAPSSKOLAN is didactisch coachen een belangrijke schakel in de gepersonaliseerde leeromgeving van de leerling. Door de coaching is er contact met aandacht tussen leraar en leerling. Zij kunnen dan spreken over hun beeld van de ontwikkeling van de leerling. Om de voortgang van de leerling richting leerdoelen inzichtelijk te maken, wordt het structuurmodel gebruikt met vijf fasen van het coachgesprek:

- inleiding
- reflectie
- leerdoelen vaststellen
- strategie bepalen
- samenvatting

In de inleiding maak je contact met de leerling, waarna je verder kunt met de inhoud van het leerproces. Daarin kijk je eerst terug op de afgelopen periode: welke doelen zijn behaald en welke nog niet? Vanuit dat punt kijk je samen welke doelen blijven staan en welke nieuwe doelen worden toegevoegd voor de komende periode. Daarna bevraag je de leerling op eerder toegepaste strategieën en nodig je de leerling uit om de meest geschikte leerstrategieën te kiezen bij de nieuwe doelen. Aan het einde van het gesprek laat je de leerling de afspraken samenvatten en vastleggen als startpunt voor het volgende coachgesprek.

(www.kunskapsskolan.nl)

5

MINUTEN
DIDACTISCH COACHEN

Eigenaarschap

Om werkelijk eigenaarschap bij leerlingen te ontwikkelen hebben we aan vier voorwaarden te voldoen:

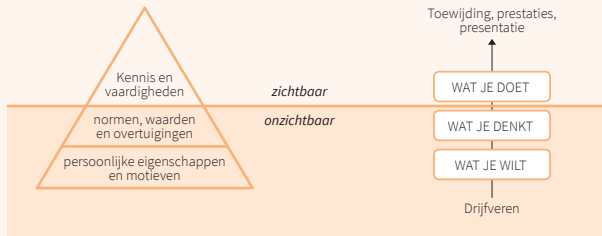
- eigen doelen stellen
- zelfevaluatie
- zelfmonitoring
- zelfinstructie

In het coachgesprek kun je de leerling zeer goed eigen doelen laten stellen, zowel binnen het vak als vakoverstijgend. Geef de leerling ook voldoende ruimte om te evalueren op eerder gestelde doelen: zijn deze doelen werkelijk behaald? Het is ook van belang dat de leerling inziet waarom een doel nog niet bereikt is.

Ondersteun de leerling hierin voldoende met het drieluik van feed-up ('Wat is het doel?'), feedback ('Waar ben je nu?') en feedforward ('Wat heb je nog te doen?'). Laat de leerling zichzelf monitoren door bijvoorbeeld een doelenlijst in te zetten, waarop de behaalde doelen kunnen worden afgevinkt. Ook reflectieve vragen over de voortgang van het leerproces leveren de leerling een duidelijker zelfbeeld op. Geef de leerling voldoende tijd om de nieuwe opdrachten door te nemen en zijn leerpunten daarin te benoemen.

(Lamers & Creemers, 2017)

IJsberg van de ander

De ijsberg laat zien hoe zichtbaar gedrag wordt beïnvloed door persoonlijke kenmerken die niet direct zichtbaar zijn. Vlak onder het oppervlak liggen de overtuigingen van de leerling. Als het gesprek stopt op het zichtbare gedrag, kun je op zoek gaan naar de overtuigingen van de leerling die een rol spelen bij het uitvoeren van de leertaak op weg naar het leerdoel. Houd de focus op het leerdoel, zeker als je vragen nog dieper gaan, richting normen en waarden of persoonlijke eigenschappen van de leerling. Het coachgesprek vindt immers plaats in het kader van jouw begeleiding van de leerling richting zijn leerdoelen en niet breder dan dat.

(McLelland, 1988)

Coachen op modus

In het coachgesprek kun je de aandacht richten op vier gebieden:

- *inhoud*
- *strategie*
- *modus*
- *persoonlijke kwaliteiten*

Besteed aandacht aan de MODUS van de leerling: hoe verhoudt de leerling zich tot de leeractiviteiten die horen bij het leerdoel? Heeft de leerling er zin in of juist niet? En wat betekent dat voor het uitvoeren van die leeractiviteiten? Op weg naar eigenaarschap is dit een belangrijk item. Vraag door op de modus van de leerling: 'Als je er geen zin in hebt, onderzoek dan hoe je het aan kunt pakken, zodat het je toch gaat lukken.'

(Voerman & Faber, 2016)

